

Tekst na niebiesko jest komentarzem lub treścią zadania.

Zadanie 11. (plik 21.jpg)

Rozwiąż: $3 \sin\left(x - \frac{\pi}{4}\right) + \cos\left(x + \frac{\pi}{4}\right) = 1$ dla $x \in (0; 2\pi)$

Przekształcamy lewą stronę równania używając wzorów na sinus różnicy i kosinus sumy kątów.

$$3 \sin x \cos \frac{\pi}{4} - 3 \cos x \sin \frac{\pi}{4} + \cos x \cos \frac{\pi}{4} - \sin x \sin \frac{\pi}{4} = 1$$

Zapisujemy $\sin(\pi/4) = \cos(\pi/4) = \sqrt{2}/2$ i mnożymy obie strony przez $2/\sqrt{2}$. Upraszczamy wyrazy podobne.

$$2 \sin x - 2 \cos x = \sqrt{2}$$

Używamy wzoru na różnicę sinusa i kosinusa tego samego kąta. Jeszcze dzielimy obie strony przez 2. W tablicach można znaleźć wzór na $\sin \alpha - \sin \beta = 2 \cos \frac{\alpha + \beta}{2} \sin \frac{\alpha - \beta}{2}$. Zauważ, że $\cos x = \sin\left(\frac{\pi}{2} - x\right)$. Postawiamy $\alpha = x$ oraz $\beta = \frac{\pi}{2} - x$ i dostajemy:

$$2 \cos \frac{x + \frac{\pi}{2} - x}{2} \sin \frac{x - \frac{\pi}{2} + x}{2} = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

czyli

$$\cos \frac{\pi}{4} \sin\left(x - \frac{\pi}{4}\right) = \frac{\sqrt{2}}{4}$$

Ponownie podstawiamy $\cos(\pi/4) = \sqrt{2}/2$, skracamy co się da i mamy :

$$\sin\left(x - \frac{\pi}{4}\right) = \frac{1}{2}$$

Rozwiązaniami tego równania są: $x_1 - \frac{\pi}{4} = \frac{\pi}{6} + 2k\pi$ oraz $x_2 - \frac{\pi}{4} = \frac{11\pi}{6} + 2k\pi$ czyli w podanym w zadaniu przedziale mamy dwa rozwiązania:

$$x_1 = \frac{5\pi}{12}; x_2 = \frac{13\pi}{12}.$$

Zadanie 10. (plik 22.jpg)

Wyznacz liczby rzeczywiste spełniające równanie $2 \sin^2 x - \cos 2x = 1$. Oblicz sumę rozwiązań tego równania leżących w przedziale $< 0; 32\pi >$

Rozwijamy kosinus podwojonego kąta i mamy:

$$2 \sin^2 x - (\cos^2 x - \sin^2 x) = 2 \sin^2 x - 1 + \sin^2 x + \sin^2 x = 4 \sin^2 x - 1 = 1 \quad \text{zatem}$$

$$\sin^2 x = \frac{1}{2} \quad \text{zatem} \quad \sin x = +\frac{\sqrt{2}}{2} \quad \text{lub} \quad \sin x = -\frac{\sqrt{2}}{2}$$

Daje to cztery rozwiązania: $x_1 = -\frac{3\pi}{4} + 2k\pi$; $x_2 = -\frac{\pi}{4} + 2k\pi$; $x_3 = \frac{\pi}{4} + 2k\pi$; $x_4 = \frac{3\pi}{4} + 2k\pi$

Te rozwiązania można krócej zapisać jako $x = \pi/4 + k\pi/2$. W przedziale $< 0; 32\pi >$ najmniejsze rozwiązanie to $\pi/4$, a największe to $127\pi/4$. Razem jest więc $(127 - 1)/2 + 1 = 64$ rozwiązań, tworzące ciąg arytmetyczny. Suma tego ciągu wynosi $64 * (127 + 1)\pi/8 = 1024\pi$.

Zadanie 12. (plik 23.jpg)

Rozwiąż $\frac{6 \sin 2x}{\operatorname{tg} x} + 5 \cos x = 4 \cos^4 x + \cos(2x) \cos x$ dla $x \in (-2\pi; 2\pi)$

Zakładamy, że tangens x nie jest zerem i istnieje. Rozpisujemy tangens i funkcje podwojonego kąta

$$\frac{12 \sin x \cos x}{\frac{\sin x}{\cos x}} + 5 \cos x = 4 \cos^4 x + (\cos^2 x - \sin^2 x) \cos x$$

i dalej

$$12 \cos^2 x + 5 \cos x = 4 \cos^4 x + \cos^3 x - \cos x + \cos^3 x$$

i dalej

$$4 \cos^4 x + 2 \cos^3 x - 12 \cos^2 x - 6 \cos x = 0$$

Ten wielomian daje się rozłożyć na czynniki (metodą prób i błędów, szukając po dzielnikach liczby 6) Otrzymujemy:

$$2 \cos x (2 \cos x + 1)(\cos^2 x - 3) = 0$$

Jednym z rozwiązań jest $\cos x = 0$ Ale oryginalne równanie zawiera funkcję tangens która **nie istnieje** gdy kosinus się zeruje. Dlatego powinniśmy **odrzuć** to rozwiązanie pomimo tego, że równanie jest spełnione.

Trzeci nawias prowadzi do sprzeczności, a zerowanie się środkowego nawiasu daje $\cos x = -1/2$ i następującą rodzinę rozwiązań:

$$x_1 = -\frac{2\pi}{3} + 2k\pi \quad \text{oraz} \quad x_2 = \frac{2\pi}{3} + 2k\pi$$

W przedziale podanym w zadaniu mieszczą się następujące rozwiązania: $-\frac{4\pi}{3}; -\frac{2\pi}{3}; \frac{2\pi}{3}; \frac{4\pi}{3}$.

Pozdrowienia - Antek

W razie pytań pisz albo jak się pomyliłem proszę na priv.